

2.4.2024

KaivNro K7405

Lupatunnus KL2022:0005

TOINEN UDELLEENKUULEMINEN KOPSAN KAIVOSPIIRIIN PERUSTETTAVASTA APUALUEESTA

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukesin) laatima yhteenveto kuultavasta kohteesta

Asia Kopsan kaivospiirin (KaivNro K7405) laajentaminen apualueella (tieyhteyden ja sähkölinjan perustaminen kaivospiirille)

Hakija Fennia Gold Oy
Y-tunnus: 2839848–7
Kotipaikka: Tampere

Yhteystiedot:

Fennia Gold Oy
PL 3
33211 Tampere

Lisätietoja antaa:

Markus Latvala, Feasib Oy
Puh. 040 1497541

Lupatunnus KL2022:0005 (apualueen perustaminen)

Sijainti Haapajärvi

Yhtiön selvitys hakijasta

Fennia Gold Oy on Northgold Ab:n omistama vakavarainen suomalainen osakeyhtiö, jonka vastuuhenkilöillä on laaja kokemus malminetsintä- ja kaivostoiminnasta Suomessa. Northgold AB on ruotsalainen pörssinoteerattu kullan etsintä- ja kehitysyritys, joka edistää resurssivaiheen projekteja Suomessa kokonaan omistamiensa tytäryhtiöiden Fennia Gold Oy:n ja Lakeuden Malmi Oy:n kautta. Kopsa kulta-kupariprojekti on Northgoldin edistynein hanke, jonka toteuttaa Fennia Gold Oy.

Hakemuksen peruste ja käsittelyn vaiheet

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antoi kaivoslain (503/1965) nojalla Belvedere Mining Oy:lle Kopsan kaivospiiriä koskevan päätöksen (KaivNro K7405) 30.8.2013. Kopsan kaivospiirimääräys on lainvoimainen ja kaivospiiritoimitus on vielä kesken.

Päätökseen liittyvä tieyhteys ei saanut lainvoimaa, vaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on tieyhteyttä koskevan valituksen johdosta 12.2.2015 päätöksellään

(15/0048/1) palauttanut asian Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon uudelleen käsiteltäväksi. Kopsan kaivospiirille johtava tieyhteys tuli päätöksen mukaan määritellä uudestaan. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valitti Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksestä KHO:een, joka on päätöksellään (753/1/15) ratkaissut asian 27.6.2016. Valitus hylättiin ja hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto kuulutti tieyhteyttä koskevan asian uudelleen 12.1.2023 kaivoslain (691/2011) nojalla.

Kuulemisessa saatua palautetta ja yhtiön antamaa vastinetta käsiteltiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ja hakijayhtiön välisessä teams-kokouksessa 17.5.2023. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyysi hakijayhtiötä tarkastelemaan vielä uudelleen reittivaihtoehtoja Kopsan kaivospiirille johtavan tien perustamiseksi.

Hakija muodosti maanomistajilta sekä muilta asianosaisilta ja sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella aikaisemmin esitettyjen tievaihtoehtolinjausten tilalle kokonaan uuden reittivaihtoehdon VE2b. Tästä reittivaihtoehdosta järjestettiin kuuleminen välillä 6.9-13.10.2023. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyysi kuulemisen jälkeen hakijayhtiöltä kaivoslain 42 §:n mukaista selitystä annetuista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä.

Hakijayhtiö katsoi selityksessään, että annetuissa palautteissa ei ole tuotu esille sellaisia kaivoslaissa esitettyjä perusteita, jonka perusteella apualueen lupa tulisi jättää myöntämättä. Hakija pyysi TUKES:ia tekemään esitettyä VE2b aluetta koskevan kaivospiirin apualuepäätöksen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto katsoi kuitenkin saadun palautteen perusteella, että ehdotettu tielinjaus halkaisisi muutaman kiinteistön siten, että se aiheuttaisi kohtuutonta haittaa yksityiselle edulle. Näin ollen Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja kaivosyhtiö järjestivät neuvottelun 11.1.2024, jossa keskusteltiin linjauksen muuttamisesta. Käytyjen keskustelujen jälkeen hakijayhtiö muutti tielinjausta sen loppupäästä ja toimitti muutetun linjauusehdotuksen päätöksentekoa varten Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 5.2.2024. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja hakijayhtiö järjestivät uudesta linjauksesta uuden neuvottelun 28.2.2024. Tämän neuvottelun perusteella päädyttiin siihen, että pyritään löytämään vielä parempi tielinjaus, jolla yksityisen edun loukkaus olisi mahdollisimman vähäinen. Hakijayhtiö laati edellä mainitun neuvottelun jälkeen useita uusia tielinjausvaihtoehtoja ja niistä pidettiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ja hakijayhtiön kanssa vielä yksi neuvottelu 13.3.2024, jossa hakijayhtiö esitti valitsemansa tielinjausvaihtoehdon tätä uudelleenkuulutusta varten. Hakijayhtiö toimitti tielinjaukseen liittyvän päivityksen Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon 20.3.2024.

Tieyhteyttä koskeva hakemus käsitellään kaivoslain tarkoittamana apualuehakemuksena.

KaivNro K7405
Lupatunnus KL2022:0005

Asian aiemman käsittelyn aikana Belvedere Mining Oy (y-tunnus 2312246–5) on asetettu konkurssiin 28.12.2015. Konkurssipesä on myynyt Kopsan projektin Fennia Gold Oy:lle 1.9.2017 päivätyllä kauppakirjalla ja hakenut 11.9.2017 Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta alueeseen liittyvien valtausten ja malminetsintälupien ja käsittelyssä olevien hakemusten (Kaivospiirihakemus K7405, kaivospiirimääräys) siirtoa Fennia Gold Oy:lle. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on hyväksynyt siirron 12.10.2017. Päätös on lainvoimainen.

Kuulutettava tievaihtoehto

Kaivosyhtiö hakee kaivoslain 34 §:n mukaista lupaa jo aiemmin määrätyn Kopsan kaivospiirin laajentamiseksi apualueella. Kaivosyhtiö hakee apualueella tieyhteyden ja sähkölinjan sijoittamista varten. Tietä on tarkoitus käyttää työmatkaliikennettä ja malmin kuljetusta varten.

Apualue on leveydeltään 25 metriä ja pituudeltaan 1 905 m. Sen pinta-ala on yhteensä 4,77 ha.

Hakijan esittämä uusi reitti on esitetty liitteessä 1.

Yhtiö hakee kaivospiirin apualueelle rajoitettua käyttöoikeutta. Kaivostoiminnan lopettamisen jälkeen tietä ja sähkölinjaa ei pureta, vaan se jää alueen muun maankäytön käyttöön ja kiinteistönomistajien omistukseen.

Koska kyseessä on tie, hakija esittää lisäksi, ettei apualueen osalta sovellettaisi mitä kaivoslain 12 luvun 121 §:ssä kaivosturvallisuusluvan tarpeesta säädetään.

Hakemusalue

Hakemusalue sijaitsee Haapajärven kunnan alueella sijoittuen seuraaville kiinteistöille:

Kiinteistötunnus:	Kiinteistön nimi:	Pinta-ala (ha)
69-402-17-24	MÄNTYHARJU	0,833
69-402-244-0	VÄLIAHO	0,748
69-402-252-2	MÄNNIKKÖVAINIO	0,149
69-402-270-0	LEPOLA	0,373
69-402-286-3	SILEÄKANGAS	0,256
69-402-304-0	KAAKILA	0,175
69-402-56-30	TUTULA	0,466
69-402-6-184	KUKKULA	0,380
69-402-67-19	PALOKANGAS	0,005
69-402-67-22	HAKKIO	0,783
69-402-67-32	MAIJANKOPSA	0,600
	Yhteensä:	4,77

Haettavan apualueen pinta-ala on 4,77 hehtaaria.

Kaivosluvassa annettavat määräykset (kaivoslaki 52 §)

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarvittavat määräykset.

Kuulemisen peruste

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 108 § ja 109 §.

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitetulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista; (ks. alla esitetyt §:t 108-110):
  - Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Kaivoslaki 108 §
  - Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa. Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti. Kaivoslaki 109 §
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;

9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.
Kaivoslaki 52.3 §

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tiedottaa, että yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia lupamääräyksiä tarkastellaan tässä yhteydessä ainoastaan apualueen vaikutusten osalta.

Kopsan kaivospiirin ja sen kaivostoiminnan vaikutuksia yleisiin ja yksityisiin etuihin käsitellään erikseen omana käsittelynä vuoden 2024 aikana.

Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi

Kaivosyhtiön selvitys on esitetty tämän kuulemisasiakirjan liitteessä 2.

Kaivosyhtiön esitys apualueetta koskevan vakuuden suuruudeksi ja lajiksi

Kaivostoiminnan lopettamisen jälkeen tietä ja sähkölinjaa ei pureta, vaan se jää alueen muun maankäytön käyttöön ja kiinteistönomistajien omistukseen. Koska kaivostoiminnan lopettaminen ei aiheuta purkutoimia ko. tien osalta, hakija esittää, että apualueen vakuudeksi määrätään 0 euroa.

Lausuntopyynnöt, asianosaisten kuuleminen ja asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Haapajärven kunnalta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta, Suomen ympäristökeskukselta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varaa asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varaa tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Asia annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Haapajärven kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes tiedottaa kuulutuksen julkaisemisesta Selänne -lehdessä. Kuulutuksesta annetaan erikseen tieto asianosaisille.

Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

KaivNro K7405
Lupatunnus KL2022:0005

Kaivosyhtiölle ja muille asianosaisille on varattava tilaisuus selityksen antamiseen sellaisista lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Selityksen johdosta asianosaisille on varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kaivoslaki 42 §

Liitteet

1. Kartta tievaihtoehdosta
2. Selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta